

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
עשרים ושבע

היכל
שלישי

מאמר
להבין ענין הספירה
ולייג בעומר

מכ"ק אדמו"ר הזקן
הרב רבי שניאור זלמן מליאדי
(בעל התניא והשו"ע)
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"י



על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים ותשע לבריאה
שנת הקהל

לזכות

הרה"ת ר' נתן בן חוה

וזוגתו מרת לאה בת ברכה

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת

יום השלישי שהוכפל בו כי טוב

חיי אייר, לייג בעומר, היתשסי"ט, שנת הקהל

LEHOVIN INYAN HASFIRA V'LAG BO'OMER

Copyright © 2009 by

“KEHOT” PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 774-4000 / Fax 774-2718

Order Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213

(718) 778-0226 / Fax 778-4148

www.kehotonline.com

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch, Inc.

All rights reserved.

Manufactured in the United States of America

נסדר בדפוס „עמפייער פרעסס” ע”י מרדכי ליב בן פיגא ויוסף יצחק בן ברכה

Empire Press, 550 Empire Blvd., • Brooklyn, N.Y. 11225 • (718) 756-1473 / Fax (718) 604-7633

נדפס בדפוס „דע פרינט האוז”

The Print House, 538 Johnson Ave., • Brooklyn, NY 11237 • (718) 628-6700 / Fax. (718) 628-6900

נפש¹⁸ רעבה מר מתוק ונפש שביעה תבוס נופת, שמשמע שהשבעון הוא חסרון המעלה להיותו תבוס, גם בזה נתקבל גם בנופת הטוב והרעבון עושה ממר מתוק שהוא מעלה כו' וסותר הכתוב הנ"ל. ולהבין זאת יובן עד"מ ממאכלים הגשמי' שיש בהם ב' אופנים באכילתו, יש אוכל לרעבון ותאבון כו' להיותו רעב מכמה ימים שלא טעם מאומה ונפשו נתעלפה מאוד וחיותו מתמוטט בוודאי יחטוף לאכול מה שיעלה בידו ואין כוונתו כ"א להחיות נפשו שנוטה למות ובוודאי שוה בעיניו בעת ההיא הטוב שבמאכלים כבשר¹⁹

(חסר)

ב"ה.

פתח דבר

לקראת יום ג' שהוכפל בו כי טוב, ל"ג בעומר הבעל"ט, הננו מוציאים לאור בזה מאמר ד"ה „להבין ענין הספירה" מאת כ"ק אדמו"ר הזקן.

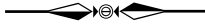
המאמר נדפס כאן בפעם הראשונה מכת"י.

*

לתועלת הלומדים הוספנו בשולי הגליון מראי מקומות וצייונים – נערכו ע"י הרה"ת גבריאל שי' שפירא, והרה"ת ר' אלי' שי' מטוסוב.

מערכת „אוצר החסידים"

י"ד אייר, פסח שני, ה'תשס"ט,
שנת הקהל
ברוקלין, נ.י.



18) נפש רעבה: משלי כו, ז: נפש שבעה תבוס נופת ונפש רעבה כל מר מתוק.
19) כבשר: ראה השלמת הענין בד"ה נפש שבעה תבוס נופת, בסה"מ תקס"ב ח"ב ע' תיה ואילך. ובארוכה בס' מאמרי אדהאמ"צ בראשית ע' קיח. ובהמשך תער"ב ח"ג ע' א'רנח.

בהביכל שלפנינו חסר סיום המאמר והקשר ל"ג בעומר. וראה בס' מאמרי אדהאמ"צ שם ע' קכד בהמשך בענין פנימיות התורה (ואפשר זהו הקשר ל"ג בעומר) וז"ל: אך הנה יש עוד מדרגה בתורה שנק' לחם ומים בבחי' הרוחניות שלמעלה מבחי' ברורי' דעה"ד כו', וכמו לחם הפנים שכולו פנים רק בבחי' הפנימי' ואין בו חיצוני' כלל וכלל וכמו לחם פנג כו' כידוע שזה מבחי' עה"ח שלמעלה מעה"ד טו"ר ע"כ כולו פנימי' ואין אחיזה לחיצוני' שם כלל וכלל (וכמו המין שנבלע באיברים וכן סעודות השבת כו'), והיינו בחי' ח"ע דתורה כמו שהיא למעלה מעלה בעצמו' אא"ס דכתי' ואהי' אצלו כו' טרם שירדה למטה לברר ברורי' כו', וזהו כלחם פנג כו' שתשבע הנפש ממנו במילוי כל טוב טעם לא יחסר כל. וזהו דורשי הוי' דח"ע דתורה הרוחניות לא יחסר"ו כל טו"ב וטעם העונג הפשוט העליון כו' שאין בו צד חסרון וריקניו' הנפש כלל וכלל, משא"כ בלחם פשוט שאחר

העיכול יחסר ויחזור להיות נפשו ריקניות וירעב לאכול כאילו לא אכל כלום ואדרבה ירעב יותר כנ"ל, אבל מלחם פנג או לחם הפנים תשבע הנפש שביעה שלימה ולא תחסר ותתרוקן לעולם, והוא הנק' נפש שביעה בעצם, וכמו ישבעו ויתענגו מטובך דמשמע שיש עונג בלתי שביעה כו', וזהו פי' נפש שביעה, כמו לע"ל שיתגלה פנימי' התורה דח"ע ויהי' למזון בתוך מעי כלחם דתורה דעכשיו כו', ואז תבוס נופת כמ"ש הנחמדים מזהב כו' ומתוקים מדבש ונופת כו', דעכשיו נק' התורה דבש שכחו להפוך מר למתוק אבל מתוק מדבש ונופת כו' הוא עצם התענוג ומתיקות דתורה של מעלה שמתיקות דדבש ונופת דתורה דעכשיו אין ערוך לו כלל עד שתבו"ס נופת כו', והוא מפני שהנפש שביעה בעצמו' השעשועים שבתורה שבעצמו' כו', ולחם פנג כזה צריך ג"כ למים אך נק' מי"ם עליונים שמעל השמים עליונים כו', והוא בחי' חכמה הקדומה שנק' י"ם הקדמוני כו', וזהו בחי' לחם ומים דתורה עליונה שלמעלה מבחי' הברורים דח"ת דתורה שלמטה. וזהו כפירים רשו ורעבו שרעבון שלהם מתוך הריקניו' שנתרוקן המאכל והוא נפש רעיביה דכנ"י בגופי' להפוך מ"ר למתוק, אבל דורשי הוי' זהו כמו נפש שביעה כו' וד"ל.

ט מאמר להבין ענין הספירה ול"ג בעומר

מונח המאכל הוא החיות העצמי כמו שהוא פשוט, וזהו מאמרז"ל האוכל¹⁵ ואינו שותה אכילתו דם, היינו הדם כמו שהוא, והשתי' מלחלה את המאכל והדם והחיות מוליכו להתפשט בגוף ואברים, וזהו ענין שתו ושכרו דודים לתתא, היינו באברים החיצונים שלמטה מן הפרסא שהוא ע"י השתי' שמוליד ומתפשט החיות מהמאכלים העליונים למטה כו' וד"ל.

ומזון התורה הוא ג"כ ע"ד המאכל הנ"ל היינו שהיא חיות העצמי כמו שהיא בעצמות בבחי' האלקות למעלה מעץ הדעת טו"ר ונק' עץ החיים וכמ"ש על התורה עץ¹⁶ חיים היא למחזיקים בה והיא בחי' מזון לנשמה העצמית כמו שהיא הנק' מזל"י וצלם כו', משא"כ בחי' השתי' כו' וד"ל.

והנה בחי' השתי' יש בה ב' מדריגות, והוא כשותה לצמא שצמא ותאב למים, ויש שותה משקים לתענוג כמו יין וכיוצא, וידוע שעיקר הצמאון למים הוא בא מחמת האכילה, והיינו מפסולת המאכל הנשאר בקיבה והוא מעלה חמימות ונעשה מזה צמאון למים להקר החמימות נמצא שהשתי' הזאת היא באה מחמת חסרון וצמיאות ותאיבות לזה, ושתי' המשקים היינו היין וכיוצא הוא בא כ"א לתענוג לנפש מליאה כו', וזהו ענין מאמר דהע"ה ישקו כל חיתו שדי, ישברו פראים צמאם, חילוק ענין השתי' לב' מדריגות המקבלים והוא החיות ופראים, ואופן השתי' חילוק ג"כ לב' אופנים ישקו וישברו צמאם כו', והוא ב' אופנים שתי' הנ"ל, שהוא לצימאון וחמימות, ושתי' התענוג והוא המים ומשקים כו', וזהו ענין ישקו שהוא שתי' התענוג לחיות השדה שהמה בטבעם קרים ואינם צמאים כ"כ ושתייתם אינה כ"א לתענוג, וישברו פראים צמאם כידוע שהפראים בטבעם חמים מאוד ולזאת גידולם במדבר מקום החמימות וכמ"ש פרא למוד כו' כאוות נפש מי ישיבנה, והוא מחמת גודל הגבורה והחמימות שלהם ולזאת שתייתם לצמאון משא"כ חיות השדה בטבעם קרים ולזאת גידולם בשדה ולזאת נאמר אצלם לשון ישקו ולא נאמר לצמאון כו'.

ובכל הנ"ל מובן ומבואר בטוב טעם ענין הפסוק דשתו ושכרו דודים לתתא כי לתתא היינו למטה מן הפרסא ששם נפסק אור עצמו אלקות דברי', לזאת נאמר לשון שתו שהוא לצמאון וחסרון כו' כנ"ל וד"ל.

והנה בבחי' המאכל יש ג"כ ב' אופנים ע"ד ב' אופני השתי' כו', ובזה יתורץ קושי' וסתירת שני הכתובים, והוא כי כתוב א' אומר כפירים¹⁷ רשו ורעבו ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב שמשמע שהרעבון הוא חסרון המעלה שלזאת נאמר עליו לשון רשו שהוא ענין עניות וחסרון, והשבע הוא מעלה יתירה נגד הרעבון שלזאת דורשי ה' לא יחסרו כל טוב להיות שבעים מכל כו', וכתוב א' אומר

15) האוכל ואינו שותה אכילתו דם: שבת (16) עץ חיים היא: משלי ג, יח.

מא, א. 17) כפירים רשו ורעבו: תהלים לד, יא.

והקיבה והכרס ובני מעיים כולם וחצר הכבד הוא המבדיל בין אברים הפנימים לאברים החיצונים ובלשון הזוהר הוא¹³.

והנה המאכל בא תחילה לקיבה ומתברר שם הטוב מהרע והפסולת עד שהפסולת נדחה לחוץ והטוב שבו עולה לכבד, וענין הבירור זה הוא בירור דעץ הדעת טו"ר שמוזה סיבת התערובות דטו"ר בהמאכל ומן הכבד עולה הדם ללב לחלל הימני ומן הלב בחי' חיות ונמצא שבאברים הפנימי' שם האכילה בבחי' חיות העצמי כמו שהוא לא בדרך בירור כ"א בבחי' הטוב והמובחר שאין בו עוד שום תערובות דטו"ר כמו בחי' עץ החיים שלמעלה מעץ הדעת טו"ר, וזהו ענין אכלו ריעים לעילא, לעילא היינו בבחי' אברים הפנימים שלמעלה מן הפרסא, והוא בבחי' האצ"י שנק' עץ החיים כי ידוע שעולם האצ"י הוא אחר הבירור.

ובזאת יובן שרש ענין אכילת המלאכים אצל אברהם אע"ה כמ"ש והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו, להיות כי מבואר למעלה שלא נמצא בחי' אכילה בהמלאכים ואף מן מוצא פי ה' שבמאכלים ואף שהמלאכים למטה במדריגה מן הנשמות מ"מ מאחר שהמה כחות אלקי' רוחני' בלתי מלובשים¹⁴ אינם בערך שיהי' להם חיות המזון ומאכל הגשמי משא"כ הנשמות אף שהם גבוהים במדריגה בשרשם מן המלאכים אבל הם מלובשים בגוף לזאת יכולים לחיות מן המאכלים הגשמיים. אך הנה כ"ז מצד חיצוני' גשם המאכל שאינו בערך עם רוחני' המלאכים אבל אצל אברהם אינו ע"ה שם היו יכולים המלאכים לאכול אף מאכלים הגשמיים וז"ש והוא עומד עליהם תחת העץ דייקא ויאכלו, להיות כי אברהם ה' בחי' מרכבה לחסד עליון שבלב העליון בחי' רוח החיים עליונים דאצ"י והוא בחי' עץ החיים העליון דאצ"י שלמעלה מעץ הדעת דטו"ר שצריך להתברר כ"א בחי' רוח החיים וחיות העצמי וכנ"ל בענין דאכלו ריעים לעילא שרשם בחי' ששם הוא בחי' חיות העצמי למעלה מבירורים, ולזאת אברהם אע"ה הוא שידע אופן הבירור הטוב וההבדל הטוב מן הרע והרוחניות מן הגשמי' להיות שרשן מן עצמי' המבורר ולזאת והוא עומד עליהם בבחי' מקיף תחת העץ שהוא ענין עץ החיים והעליוני' והוא בירר והבדיל המאכלים הרוחני' שבהם מן הגשמי' והרע מן הטוב ולזאת ויאכלו בבחי' אכלו ריעים לעילא בחי' חיות העצמי ומבורר כענין אכילה דאברים הפנימי' הנק' אברי הנשימה שהוא בבחי' רוחני' וחיות עצמי שלמעלה מן הפרסא משא"כ תחת הפרסא הנק' אברים החיצוני' הוא שם בבחי' גשמי' ובבחי' בירור והבדל הטוב מן הרע כו'.

ומעתה צ"ל ענין שתו ושכרו דודים לתתא, והוא כי ענין השתי' אינה מציאות בפ"ע, וכמארז"ל שתי' בכלל אכילה, והוא כי ענין השתי' ידוע עפ"י טבע שפעולתה שמלחח את המאכל ומוליכו בכל הגוף להיות שבלתי השתי'

13) הוא: בהכתי' חסר כאן תיבה אחת או 14) מלובשים: אוצ"ל: מלובשים בגוף. יותר [ואוצ"ל: פרסא].

להבין ענין הספירה וענין ל"ג בעומר, ולהבין זאת יש להקדים ב' הקדמות וענין פי' הפסוק דאכלו ריעים לעילא שתו ושכרו דודים לתתא, וענין אכילת השלשה המלאכים אצל אברהם אע"ה כמ"ש והוא: עומד עליהם תחת העץ ויאכלו, ולהבין שרש הדברים הנ"ל יש להבין שרש ענין המאכל והוא כי במאכל יש בחי' פנימי' וחיצוני', והוא גשם מציאת המאכל והוא הלחם וכיוצא שמעורב בו טו"ר ולזאת צריך שיתברר בקיבה שהפסולת ידחה לחוץ והטוב שבו יעלה לחיות ואם ישאר הפסולת בגוף יזיק והוא מצד בחי' הרע שבמאכל והוא מפני ששרש בחי' המאכל למעלה בבחי' עץ הדעת טו"ר ופנימי' המאכל הוא בחי' הטעם וחיותו שבו שהחיות שבכל מאכל לבד גשם מציאותו יש בו בחי' טעם ותענוג מתוק או מר, וחיך הוא הטעם. והנה באמת גם בפנימי' המאכל הוא בחי' הטעם שבו מעורב טו"ר, וכמו שאנו רואים שע"י אכילה גסה היינו מריבוי המאכלים וטעמים ותענוגים יגבה לב האדם בגסות רוח ויתגשם ויפול ברע גמור כידוע, וכמארז"ל כל' האוכל אכילה גסה כו' והוא דייקא מחמת ריבוי טעמים ותענוגים שבמאכלים לא מצד גשם המאכל עצמו, והוא מצד שבחיות המאכל ג"כ מעורב טו"ר מצד שרשו בעץ הדעת טו"ר.

אך הנה כתיב כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי על מוצא פי ה' יחי' האדם, והוא מוצא פי ה' שבמאכל. ולהבין זאת איזהו חיות יחי' להאדם ממוצא פי ה' שבמאכל ולא עוד אלא שלא יחי' על הלחם, אך הענין הוא שהלא נאמר כי לא על הלחם יחי' האדם כ"א על מוצא פי ה' יחי' האדם, ואדם ידוע שהוא בחי' נשמה, והענין הוא כי החיות מה שגשם המאכל וגם הטעם שבו מחי' הוא חיות הגוף ונפש החיוני' והוא כי המאכל נהפך לדם ומחבר חיבור חיות נפש החיונית בגוף, אך מה שנאמר יחי' האדם שהוא בחי' נשמה הוא כי הרי אנו רואים שמהמאכל שיאכל יתחזק מוחו ולבו ונפשו להתפעל באלקות בבחי' חיות ממש כי ידוע שכמו שטבע נפש החיונית לחיות בחיות הגוף כמ"כ טבע נפש האלקית לחיות חיות האלקי בחיות ממש והוא הנק' חיות הנשמה, וא"כ כמו שהמאכל מחי' ומחזיק את נפש החיוני' להיות חיות גופני כמ"כ מחי' המאכל ג"כ את הנפש האלקי, כמו שאנו רואין שע"י המאכל נהפך לדם ונעשה בחי' חיות לנפש האלקי' לחיות בהשגות והתפעלות אלקות או, ומאין בא זה במאכל גשמי להיות בחי' חיות

1) להבין ענין הספירה: לעניני המאמר רפה. סה"מ תרס"א ע' תו.
2) דאכלו ריעים לעילא: שה"ש ה, א. זח"ג ד, א. ראה גם מאמרי אדה"מ במדבר ח"ג ע' ארכ"ד.
3) והוא עומד עליהם: וירא יח, ח.
4) כל האוכל אכילה גסה: ראה יומא פ, ב. וראה גם נזיר כג, א.
5) כי לא על הלחם: עקב ח, ג.

1) להבין ענין הספירה: לעניני המאמר ראה ג"כ בדי"ה והוא עומד עליהם ודי"ה נפש שבעה תבוס נופת, בס' מאמרי אדה"מ תקס"ב ח"ב ע' תיג ואילך [שם רשום תאריך אמירתו ע"י כ"ק אדמו"ר הזקן, יום א' / א' דר"ח אייר, פה מלון סמוך להארקי"ן]. וראה גם עניני המאמר בדי"ה והוא עומד עליהם בס' מאמרי אדה"מ בראשית ע' קז. סה"מ תרנ"ו ע'

לנשמה האלקי, ע"ז נאמר כי לא על הלחם לבדו הוא בחי' גשמי' המאכל יחי' האדם הוא בחי' הנשמה כ"א על מוצא פי ה' שבמאכל והוא מצד שרש בחי' המאכל בשרשו שהוא מבחי' שבה"כ דתהו שנפלו למטה בדברים התחתונים במאכלים, והוא ענין רפ"ח ניצוצין דתהו שנפלו למטה, וזהו ענין מוצא פי ה' שבמאכל והוא בחי' פנימיות וחיות המאכל בשרשו בבחי' עולם התהו שגבוה במדרגה גם מבחי' הנשמה לזאת בכחו להיות בבחי' חיות לנשמה, ונמצא יש במאכל ב' מדרגות והוא בחי' גשם מציאותו וטעמו הוא הנק' בחי' חיצוני' המאכל הוא שנעשה בחי' חיות וחיבור לנפש החיונית בגוף ובחי' פנימי' המאכל הוא בחי' מוצא פי ה' שבמאכל הוא בחי' רפ"ח ניצוצין שנפלו למטה במאכלים, ומצד שרשם העליון בבחי' תהו שקדמה לתקון שגבוה הרבה מבחי' נשמה עצמה הוא שנעשה בחי' חיות לאדם בחי' נשמה, וזהו כי לא על הלחם לבדו היינו גשמי' המאכל יחי' האדם בחי' נשמה כי אין ערוך כלל, כ"א על מוצא פי ה' שבמאכל יחי' האדם בחי' נשמה בבחי' חיות באלקות ממש כו' וד"ל.

אך מעתה כיון שכן צ"ל אם יש בכח המאכל להחיות הנשמה האלקית בבחי' חיות האלקי' באלקות ממש מצד בחי' מוצא פי ה' שבו, א"כ מכ"ש וק"ו שיוכל לחיות בחי' המלאכים כידוע ששרש הנשמות גבוה הרבה מן המלאכים וכמבואר בס' הקבלה ששרש הנשמות מבחי' פנימי' הכלים דאצי' ובחי' המלאכים מבחי' חיצוני' הכלים כו', וא"כ מדוע לא נמצא בחי' האכילה במלאכים מכ"ש וק"ו דנשמות שחיות בבחי' אלקות מהמאכל כו'. אך הענין הוא דמה שנאמר שעל מוצא פי ה' שבמאכל יחי' האדם הוא בחי' הנשמה קאי על בחי' הנשמה המלוכשת בגוף ונפש החיוני, והוא כי יש ב' מדרגות בבחי' נשמה, הא' בחי' הנשמה האלקי' המלוכשת ומקושרת בבחי' גוף ונפש החיוני' שמתפעלת בבחי' אלקות כו', והב' בחי' נשמה עצמית כמו שהיא בשרשה הבלתי מלוכשת בגוף ונק' בחי' מקיף הנשמה ובלשון הגמ' נק' בחי' מזלי' וכמאמרז"ל אע"ג דאיהו לא חזי מזלי' חזי, מזלי' דהנשמה ונק' ג"כ בשם צלם, וכמ"ש אך בצלם יתהלך איש, ולבחי' ומדרגה זאת שבנשמה בוודאי אין מגיע כלל ערך בחי' המאכל הגשמי ואף בחי' מוצא פי ה' שבו שיתוסף חיות בבחי' הנשמה מאחר שאינה מלוכשת בבחי' גוף כלל, ומה שנאמר שעל מוצא פי ה' שבמאכל יחי' האדם בחי' הנשמה קאי על בחי' הנשמה המלוכשת בגוף, ובזאת מתורץ הקושי הנ"ל מה שלא נמצא במלאכים בחי' האכילה מבחי' מוצא פי ה' שבמאכל מכ"ש וק"ו דנשמות, אך בהבין ענין הנ"ל דזה שהנשמה יכולה לחיות מבחי' פנימי' המאכל הנ"ל הוא בחי' הנשמה המלוכשת בגוף והוא שיש לה ערך עם בחי' מוצא פי ה' שבמאכל משא"כ בחי' המלאכים שהם כחות אלקי' הבלתי מלוכשים בגוף בוודאי אי"א להם לקבל חיות מבחי' המאכלים ואף מבחי' פנימי' המאכלים.

(6) וכמבואר בס' הקבלה: ראה ע"ח שער ויקרא ח"א ע' צט. וש"נ.
 (7) אע"ג דאיהו לא חזי: ראה מגילה ג, א.
 מאמרי אדהאמ"צ
 (ש"מ) דרוש י. מאמרי אדהאמ"צ

והנה להבין מה שהתורה נק' בשם מזון כמ"ש לכו' לחמו בלחמי דקאי על בחי' התורה, וכמ"ש ותורתך בתוך מעי ממש בבחי' פנימי' המזון וכמבואר בס' הקבלה והיינו בחי' מזון לנשמה העצמית כמו שהיא בעצמותה ומהותה בבחי' אלקות מלוכשת¹⁰ בגוף, ומזון התורה גבוה הרבה במדרגה גם מבחי' מוצא פי ה' שבמאכלים הגשמיים ולזאת מה שנאמר כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כ"א על מוצא פי ה' שבמאכל אינו בחי' מזון כ"א לבחי' נשמה המלוכשת בגוף ולזאת ניתוסף בה בבחי' אלקות היינו בהתפעלות והשגות במוח ולב ע"י בחי' המאכלים להיות כי גם מוצא פי ה' הוא בחי' אלקות מלוכש בדברים תחתונים כמו במאכלים וכיוצא, אבל בחי' התורה שהוא בחי' אלקות ממש הוא בחי' מזון לנשמה העצמית שהיא בבחי' אלקות הבלתי מלוכשת בגוף ונק' בש' מזל וצל"ם, וכמו שהמזון הגשמי כמו המאכל עם מוצא פי ה' שבו הוא מזון לנשמה המלוכשת בגוף כמ"כ משנה והלכה אחת או פסוק אחד הוא מזון ממש לבחי' הנשמה כו'.

ובכל הנ"ל יבואר מאמר רז"ל עובר במעי אמו אוכלי מה שאמו אוכלת ומלמדין אותו כל התורה כולה עד שקודם הלידה בא מלאך וסוטר על פניו עד ששוכח כל התורה שלמד, ולכאורה הוא דבר פלא איך ילמוד עובר התורה אחר שאין לו גוף וכמאמרז"ל בעצמם שראשו מקופל בין ברכיו, וגם מהו כל התורה כולה, וגם צ"ל ענין השכחה שבה מלאך וסוטר. אך בכל הנ"ל יובן שדייקא היא הנותנת אחר שאין הנשמה שלו מלוכשת בגוף עדיין ונשמה יש לו וכמאמרז"ל ארבעים יום קודם יצירת הוולד כו', אך שאינה בבחי' התפשטות והתלבשות בגוף כי אין לו גוף עדיין אז דייקא עיקר חיותו מבחי' התורה והתורה לו בבחי' מזון ממש כמו שהמזון גשמי הוא חיות האדם בגוף כמ"כ התורה היא בבחי' מזון לבחי' ומדרגת הנשמה כמו שהיא בלתי מלוכשת בגוף שנק' בשם מקיף ומזל כו', וזהו מלמדין אותו כל התורה כולה, ומה שבה מלאך וסוטר ומשכחו את התורה מלהיות אף בבחי' המקיף שבו, ולכאורה למה הוא, אך הענין הוא מאחר שהנשמה מתלבשת בבחי' הגוף ואף שלא כל הנשמה מתלבשת כ"א חלק אחד כי היא נשארת בבחי' מקיף ג"כ כנ"ל הנק' מזלי' מ"מ אם לא הי' המלאך מחליש את המקיף ומשכחו את התורה הי' חלק הנשמה המתלבשת בגוף מושג ג"כ מן המקיף ולזאת בא מלאך ומשכחו כו' וד"ל.

ומעתה צ"ל ענין הפסוק דאכלו רעים לעילא שתו ושכרו דודים לתתא וענין אכילה ושתי', כי הנה ידוע למטה באדם התחתון יש אברים הנק' אברים הפנימי' והם אברי הנשימה כמו הלב ומוח כו' ואברים החיצונים הם הכבד

(8) לכו לחמו בלחמי: משלי ט, ה.
 (9) ותורתך בתוך מעי: תהלים מ, ט.
 (10) מלוכשת: אוצ"ל: בלתי מלוכשת.
 (11) אוכל מה שאמו אוכלת ומלמדין אותו

כל התורה: נדה ל, ב.

ארבעים יום קודם יצירת הוולד: סוטה

ב, א. וש"נ. וראה ברכות ס, א.